

ԲԱՌԱՋՆԵՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՃԽԱՐՀԱՅԱՅ ԼԵԶՈՒՆԻ ՔԱՅԻ ՄԻ ԲԱՌԵՐԸ.

Իմիս, իմիսը, իմին, իմինս. — Իրիմու եւ նախիջեւանի աշխարհաբառին մէջ կդործածեն ոմանք իմիս, իմիսը, որ աւեր բառեր են՝ փոխանակ իմ եւ իմս բառերուն. Պօլսեցիք եւս իմին, իմինս բառերը կդործածեն՝ իբրեւ իմային կամ իմոյին բառէն ելած :

Իմանալ. — Հայաստանի շատ կողմերը այս բառը կբանեցնեն իւր բնիկ նշանակութեամբը՝ իբրեւ հասլինալ. իսկ ուրիշ տեղեր իմանալ կըսեն զգալուն :

Ինձի, ֆեղի, մեղի, ձեղի. — Այս գերանուանց ծայրը ի տառը դնելը աւելորդ ծանրաբեռնութիւն մի է, որովհետեւ շատ կարելի է ըսել ինձ, ֆեղ, մեղ, ձեղ՝ տռանց խոսքին խրթնութիւն տալու. — Ումանք աւելի եւս կծանրաբեռնեն՝ երբ կըսեն ինձիկ, ֆեղիկ, մեղիկ, ձեղիկ :

Ինձմէ, ինձնէ, ինէ, իզնէ, ինձանէ, ինձանց, ընձանից. — Արգեօք այսքան տեսակ բացառականներէն որն ընտրելու է յատակ աշ-

խարհաբառի համար. — Հարկաւ այն որ գրաբառին՝ այսինքն յինէն բառին աւելի մօտէ, որ է ինէ ձեւը :

Ինը, իննը, ին. — Մոցա մէջ առաջինը ամենէն սովորականն է, բայց Հայաստանի շատ կողմերը իննը կըսեն, եւ տեղ տեղ ին. Լաւ կլինէր ամէն տեղ ինն ըսելու եւ գրելու սովորութիւնը մտնէր :

Ինչու, ընչու, ինչի համար. — Ինչ բառին այս կերպ հոլովականը թէպէտ գրոց մէջ կդրանուի տեղ տեղ, բայց սովորական չէ. Աշխարհաբառին մէջ սովորութիւն եղեք է ինչու համար ըսել՝ տաճկերէն նե իչին կամ նիշին հարցականին ձեւովն ու նշանակութեամբը: Լեհաստանի Հայերը ինչի սկզ կըսեն, իբր ինչ սկզկող. կամ թէ ինչ հիսակող, ինչ սկզելով. Փափաքելի էր գրոց եւ ընդէր հարցականները, որ տեղ տեղ արգեն կըսին, սովորական գարձնել մաքուր աշխարհաբառին մէջ :

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔ

ՎԱՐՍԱԿԻ ԶՈՒՐ՝ ՀԻՒԱՆԴԱՅ ՀԱՄԱՐ.

Վարսակի (ուրագի) ջուրը, որ իիւանդաց օգտակար կիհամարուի իբրեւ զովարար եւ սննդարար ըմպելի, այս կերպով կընաս պատրաստել: Վարսակին մաքուր ու խոշոր տեսակէն առ կէս ֆունթ, ու երեք ջորս ֆունթի կամ մէկ օխայի չափ ջրի մէջ եփէ կէս ժամէ, վրան աւելցուր ուլզածիդ չափ լեմոնի ջուր եւ շաքար, ու պաղ տեղ մը դիք: Լեմոնի ջրին տեղը կարելի է ուրիշ օշարակ (շերպէր) գործածել. այն ատենը շաքար դնելը հարկաւոր չլինիք:

ԳԱՐԵՒ ԶՈՒՐ՝ ՀԻՒԱՆԴԱՅ ՀԱՄԱՐ.

Վերինին պէս եփէ գարին (արյան) մինչեւ որ ճամբուտի. յետոյ բրդեղէնէ մը անցընելով քամէ, շաքար ու լեմոնի ջուր դիք մէջը, քիչ մըն ալ ազնիւ գինի, — ախտրժահամ ու օգտակար ըմպելիք մը կդառնայ:

ՎԱՐԾԱԿԱՆ ՇՏԱՌՈՒԿ.

Մէկ շիշ (պուրազ, պուրիլից) կաթին ջորս հաւկըթի մերմըկուց առ ու սաստիկ կրակի վրայ եփէ որ շուտ մը եփ ենիէ. յետոյ պաղեցուր ու քամէ: Հաւկըթի տեղ կարելի է ծկան սոսինձ գործածել:

ԹԹՈՒ ՇՏԱՌՈՒԿ.

Երկու շիշ կաթին վրայ լից դգալ ու կէս լեմոնի ջուր կամ գինիի քացախ, եփէ ու քամէ: Եթէ շիմուկը սաստիկ թթուր լինի, փոքր ինչ շաքար աւելցուր վրան:

ԽՆՉՈՐԾԱԿԱՆ ՇՏԱՌՈՒԿ.

Լեմոնի ջրով շինուած մէկ շիշ շինուկին մէջ երկու թթուաշ խնձոր դիք՝ մանր կտորներ ըրած, քառորդի մը չափ եփէ, յետոյ պաղեցուր ու քամէ եւ փոքր ինչ շաքար աւելցուր: — Խնձորին տեղը կարելի է սալորի չոր գործածել, բայց լաւը խընձորն է: